

CLUJUL ORTODOX

FOAIA PAROHIALĂ A BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN CLUJ

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

Redacția și Administrația:
la Oficiul parohial ort. rom. Str. Bisericii 6. Tel. 7-29.

Abonamentul
Lei 100— anual.

Criza economică și caritatea publică.

Ziarele nu mai încetează cu discuțiile asupra crizei economice, care stăpânește azi în țara noastră. Cele mai stranii prevestiri se rostesc pretutindeni și de către toți. Statul însuși și-a redus cheltuelile și caută pe ori-ce cale să realizeze economii.

Aici nu ne interesează dacă s'au și găsit mijloacele cele mai ducătoare la scop, încât să se echilibreze cât mai repede bugetul public, greu avariat în decursul atâtor ani de risipă.

Ne interesează însă laturea morală a acestei probleme de sfâșietoare actualitate și în lumina unei asemenea considerațiuni am dori să analizăm criza economică și repercusiunea ei asupra noastră.

Fără îndoială suntem mulți cari simțim urmele crizei. S'a împușinat lucrul, se plătesc cu întârziere și cu reducere lefurile și creditul e tot mai scăzut. Falimentele se țin lanț și percepțiile licitează neobosit. În multe case grija și mizeria bate la ușe.

Dar dacă într'o parte a societății omenеști situația aceasta e reală, sunt atâtea și atâtea indicii, că nu în tot locul s'a înstăpânit seriozitatea momentului. Aici e acelaș desmăț, acelaș lux, aceeaș risipă ca și mai înainte. Ba, poate pentru a evidenția deosebirea, e chiar și mai sfidătoare nepăsarea față de greutățile existenței celor umili.

Când Christos a elogiat gestul văduvei, care și-a dat ultimul ban pentru un

scop public, a adus cel mai dumnezeesc imn sentimentului milosteniei și a fixat pentru totdeauna legea carității. Căci nu a da din prisos e semn de jertfă, ci a împărți cu altul ceea-ce ai, pentru ca să-l ajuți, aceasta însemnează a fi marinos și milostiv.

În numele câtor obligațiuni sociale se face și azi, ca și mai înainte, apel la contribuția noastră! Câte țipete de mizerie ucigătoare de ori-ce avânt și de ori-ce ideal străbat până la inimile noastre! Și câte lucruri zidite pe cel mai nobil idealism, se prăbușesc acum, fiindcă lipsește duhul carității creștine.

Sunt mulți cari ar face și între aceste împrejurări cu plăcere binele, însă nu mai pot, dar sunt și de aceia, mulți, cari, străjuind acum belșugul, n'ar trebui să uite că Dumnezeu le-a dat norocul, nu pentru huzură, ci pentru sprijinirea semenilor lor.

Ori-ce întârziere poate fi fatală mai ales în direcția aceasta a refuzului reciproc, în clipe grele. De aceea, dacă trebuie să refuzăm ceva în aceste zile de sacrificiu impus, refuzul nostru nu se poate îndrepta la altceva, decât la patimi, la lux, la petreceri.

Căci caritatea unește, iar orgoliul des-tramă.

Colaboratorii „Clujului Ortodox“ sunt rugați să trimită articolele pe adresa Oficiului parohial (Str. Bisericii ort. Nr. 6).

Evangelhia

Duminecii vameşului şi fariseului.

Luca, capit. XVIII. 10-14'

Zis-a Domnul pilda aceasta: doi oameni s'au suit în biserică să se roage; unul fariseu şi altul vameş. Fariseul, stând așa se ruga, întru sineşi: Dumnezeuule, mulțumescu-ți că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, trăind în fărădelegi sau, ca și acest vameş. Postesc de două-ori în săptămână, dau zeciuală din toate câte câstig.

Iar vameşul, de departe stând, nu vrea nici ochii săi la cer să-i ridice; ci își bătea pieptul său, zicând: Dumnezeuule, mi-lostiv fii mie păcătosului.

Zic vouă s'a pogorît acesta mai îndreptat la casa sa, decât acela.

Căci tot cel ce se înalță pe sine, se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine, se va înalță.

Trei Ierarhi.

La 30 Ianuarie biserica noastră serbează amintirea Sfinților Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur.

Vasile cel Mare s'a născut pe la 330 d. Chr., în Cesareea Cappadochiei. A fost crescut în spirit religios de mama sa Emmeleia și bunica sa Macrina. Indemnului lor a fost atât de puternic asupra sufletului său, încât, cu toatecă învățase la cei mai mari învățați, îndată după sfârșitul anilor de școală își închină viața și puterea sa de muncă sfintei biserici. La 370 e ales arhiepiscop al Cesareei și, ocupând această treaptă, moare la 1 Ianuarie 379. Toate veniturile sale le folosește pentru înființarea unui spital și a unei case pentru săraci.

Pe lângă aceste mari înfăptuiri, Sfântul Vasile trăiește în amintirea noastră ca întemeietor al călugăriei organizate și ca apărător neînfricat al bisericii ortodoxe.

Grigorie Teologul s'a născut pe la 329 d. Chr., în Diocesareea, ca fiu al episcopului Gregorie din Nazians. Și el a făcut cela mai serioase studii în Atena și la alte școli. A fost un prietin devotat al

lui Vasile cel Mare și astfel ca și acesta, și el a trăit toată viața sa, îndeplinind poruncile Mântuitorului. În anul 380 a fost ales patriarh al Constantinopolei, însă sătul, de multe neînțelegeri din acest oraș, se retrage la moșia părintească, unde moare în anul 390. Dacă nu e tocmai atât de practic ca Vasile cel Mare, e însă un om deosebit de învățat și are darul poeziei și al oratoriei. De o frumuseță extraordinară este cuvântarea sa rostită la mormântul prietinelui său Vasile cel Mare.

Ioan Gură de Aur, ceva mai tânăr decât ceilalți doi ierarhi, s'a născut pe la 344 d. Chr., în Antiochia. Mama sa Anthusa, o femeie de atâta curățenie cum rar se găsește în întreaga istorie a omenirii, s'a jertfit deplin pentru creșterea fiului său unic. La 398 e ales patriarh al Constantinopolei, după ce făcea sa, de predicator fără pereche, se răspândise pretutindeni. Fiind însă necruțător față de împărăteasa, trebuie să plece din scaunul său de patriarh și astfel moare în surghiun, la 14 Septembrie 407. Sfințenia vieții și faptelor sale a cucerit însă și după moarte în așa măsură întreg poporul, încât la 438 se readuc osemintele la Constantinopol, spre a fi înmormântate în biserica Sf. Apostoli.

Acești trei mari propovăduitori ai evangheliei lui Christos, au trăit deci în același veac. Insuflețiți de același ideal, întărirea învățaturii lui Christos, au lucrat cu aceleași mijloace: iubirea de aproapele și a adevărului. Și dacă au reușit deplin, ei înșiși au recunoscut, că nu e numai meritul lor, ci mai presus de toate: Sfatul bun al mamei lor.

Pentru o nouă biserică parohială în Cluj.

Cu neobosită râvnă se lucrează de o seamă de oameni pentru edificarea unei noi biserici parohiale în Cluj. În fruntea mișcării stau înșiși intelectualii noștri. S'a conceput un plan deosebit de frumos pentru augmentarea fondului existent.

Astfel, dl director de bancă, Vasile Vlaicu, în calitate de I. episcop, într-o ședință a Consiliului parohial, a prezentat următoarea propunere: După ce toate bi-

sericile își au ctitorii lor, astfel și noua biserică să afle în mijlocul numărului mare de credincioși din Cluj, oameni de bine, cari să jertfească mai mult, decât ar trebui să deie în urma unei repartiții.

S'ar crea trei categorii de ctitori. In prima categorie ar intra aceia cari dau 30.000 Lei, în a doua cei cu 20.000 Lei și în a treia cei cu 10.000 Lei. Numele ctitorilor se va săpa cu litere de aur într'o placă de marmoră, pusă la intrarea în biserică.

S'au proclamat ctitori, cu unanimitate de voturi, până acum Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Nicolae Ivan, dând 50.000 Lei, dl Dr. Aurel Millea, avocat, cu 30.000 Lei și dl insp. gen. Roșianu cu 10.000 Lei.

Această nobilă acțiune e îmbrățișată cu tot interesul de toți credincioșii din Cluj și se vestesc cele mai bune rezultate.

Contribuții benevole

la fondul edificării bisericii parohiale.

Dr. A. Millea, avocat 30.000 lei, M. C. Roșianu, insp. gen. 5.000 lei, Ioan Bătuca 500 lei, Dr. Vasile Petrașcu, prof. 1.200 lei, Theodor Filipescu, ing. prof. 500 lei, Nicolae Gavozdea, funcț. 1000 lei, Nicolae Buta, prof. 2000 lei, Ionel Dorca, comer. 400 lei, Vasile Enache, funcț. 2000 lei, Ștefan Constantinescu, funcț. 2000 lei, Traian Puticiu, funcț. 1100 lei, Alexandru Pamiac, 1000 lei, Andrei Vereș, 1000 lei, Nicolae Tache, plut. 500 lei, Nicolae Vonica, comer. 1000 lei, Constantin Stanciu, comer. 1000 lei, Aurel Donițiu, funcț. 1500 lei, Ilie Metea, comer. 2000 lei, Dumitru Fântână, comer. 1000 lei, Ioan Ban, funcț. 1000 lei, Romulus Triteanu, insp. 5000 lei, Traian Buradescu, ing. C. F. R. 5000 lei, Șoarec Udrea, șef 3000 lei, Grigorie Ioanovici 3000 lei, Vasile Berişan 1000 lei, Radu Dragomir, șef de gară 2000 lei, Ioan Pop, mecanic 1000 lei, Mihaescu Mihail, șef de birou 2000 lei, Ilarie Vlăduțiu, funcț. 1500 lei, Șintea Alexandru 1000 lei, Ioan I. Back, 5000 lei, Șiță Gheorghe 2000 lei, Șofronie Ghișe 3000 lei, Garabet Jamgorian 4000 lei, Dr. Vasile Sava, asesor 1500 lei, Bob Grigorie 1000 lei, Dumitru Barbat, comer. 1000 lei, Emil Nicolescu,

prof. 1200 lei, Vasile Vlaicu 5000 lei, Bica Vasile, funcț. 1000 lei, Constantinescu Vasile, funcț. 1000 lei, Mitroi Dumitru 1000 lei, Borcan Iliodor, mag. 500 lei, Hercovicu Titus, maestru 1500 lei, Ducea Gherasin, mag. 500 lei, Ștefan David 250 lei, Ioan Șerb, funcț. 1000 lei, Hristodor Guțu, șef mec. 1000 lei, Anghel Dobrescu, șef 1000 lei, Stanca Ioan, funcț. 2000 lei, Vedeanu Vasile, funcț. 1000 lei, Dum. Iuga 500 lei, I. Nostia 500 lei, Shipor Constantin 1000 lei, Oprean Sabin, protop. 1000 lei.

Apelul nostru rămâne deschis și rugăm pe toți credincioșii noștri să-și trimită adeziunea la aceasta inițiativă și să se înscrie la fondul edificării bisericii parohiale.

Adunarea parohială.

Adunarea parohială ordinară din anul c. s'a ținut în biserică parohială în ziua de 18 I. c. Protopopul Nicolae Vasiu a făcut o amănunțită dare de seamă a activității parohilor și organelor parohiale în anul 1930. S'a verificat gestiunea anului trecut și s'a întocmit bugetul anului 1931.

Din propunerile și hotărârile luate cu acest prilej se pot remarca următoarele:

1. Organizarea independentă a parohiilor din Cluj;
2. Inițierea unei capele în parohia a III-a până la clădirea bisericii pentru care se lucrează asiduu;
3. Inițierea unui cimitir ortodox;
4. Intensificarea propagandei religioase și creierea unei societăți religioase pentru intelectuali și studenți.

Din cele trecute vremi.

„De câteori se sfințea vre-un preot (în Brașov) trebuia să depună jurământ „înfricoșat“, că va păzi curata credință ortodoxă, iar din răstimp în răstimp, se aduna întreaga comunitate din Scheii Brașovului, împreună cu bisericile din țara Bârsei, pentru a face mărturisirea sărbătorească a credinței. La un asemenea prilej, 5 Mai 1723, s'a plămădit frumosul act în care declarau Brașovenii „cu glas mare“ că sunt fii adevărați ai sfinței, soborni-

ceștii și apostoleștii biserici a răsăritului, de care sfântă credință nici sabia, nici focul, nici închisoarea, nici sărăcia, nici nevoia, nici foamea, nici goana, nici moartea să nu ne poată despărți“.

(Dr. S. Dragomir: Istoria desrobirii religioase a Românilor din Ardeal în sec. 18. Vol. I. pg. 114)

✿ INFORMAȚIUNI ✿

ACHITAREA ABONAMENTULUI gazetei noastre se face la Oficiul parohial (Str. Bisericii ort. Nr. 6) în ori-ce zi. — Rugăm pe credincioșii bisericii noastre să ne sprijinească.

Știri personale. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae al Clujului, a plecat în ziua de 19 Ianuarie c. la Sibiu, pentru a participa la conferința episcopilor ortodocși români din Ardeal. De aici a plecat la București pentru a susține dreptele revendicări ale bisericii ortodoxe.

Sfint. slujbe la biserica parohială. Duminecă, 1 Februarie și Luni 2 Febr., va sluji sfânta liturgie Pr. Aurel Mușat, parohul din parohia a III-a. Duminecă va predica la sf. liturgie Dr. Seb. Stanca și Luni Dr. Ioan Pașca.

Șezători biblice. Cu aprobarea P. Sf. Sale Episcopului nostru, studenții Academiei Teologice „Sf. Nicolae“ din Cluj, sub conducerea P. On. misionar eparhial prot. Gh. Oprean și profesorului de Pastorală Dr. Andrei Buzdug, vor ține câte două șezători biblice cu program religios-moral pentru credincioși. În ziua de 1 Februarie: în școala primară Nr. VIII. din Str. Fântânele, va conferența stud. A. Bucur; în școala primară Nr. V. din Str. Dorobanți, va conferența stud. L. Buzdug. — În 2 Febr.: în școala primară Nr. I. din Str. Paris, va conferența stud. V. Vescan; în școala primară Nr. IV. din Str. Mănăștur, va conferența stud. I. Buiu. — În 8 Febr.: în școala primară Nr. VIII. din Str. Fântânele, va conferența stud. D. Harhoiu; în școala primară Nr. V. din Str. Dorobanți, va conferența stud. A. Golumba. — În 15 Febr.: în școala primară Nr. I. din Str. Paris, va conferența stud. E. Șerban; în școala primară Nr.

IV. din Str. Mănăștur, va conferența stud. V. Iacob. — Șezătorile se vor începe la ora 4 p. m. precis. Intrarea liberă. Rugăm pe iubiiții noștri credincioși a participa în număr cât mai mare la aceste șezători de hrană sufletească.

Treceri. În anul 1930 s'au înregistrat la oficiul stării civile din Cluj următoarele treceri la religia ortodoxă: dela gr.-cat. 11, dela rom. cat. 4, dela ref. 2, dela mozaici 1. Total 18 treceri. Dela biserica ort. au trecut în total 6 la alte confesiuni.

Taxa de cult. Consiliul parohial, în conformitate cu legea în vigoare, a fixat și pe anul curent taxa de cult, cu care sunt obligați să contribuie toți credincioșii bisericii noastre din Cluj, pentru promovarea intereselor parohiale. Credincioșii sunt împărțiți în 5 categorii, plătind 300, 150, 120, 90 sau 40 Lei după familie. Deoarece s'a constatat că unii credincioși refuză să achite această taxă, în schimb cer să se bucure de toate drepturile de membrii ai adunării parohiale, Consiliul parohial a hotărât și adunarea parohială a aprobat, ca în viitor încasarea acestei taxe să se facă pe cale administrativă, dela asemenea persoane. — Astfel fac și alte confesiuni.

Calea bună. Credincioșii din colonia Dâmbul Rotund, aflător dincolo de gară, au hotărât să se organizeze în parohie și să-și edifice o biserică potrivită. În ziua de 25 Ian. c. și-au ales Consiliul și epitropia parohială. Deocamdată s'a putut amenaja pentru dâșii o capelă în școala primară de stat. Credincioșii vor să dobândească dela oraș și un loc de cimitir. Ei își pun toate puterile în joc, pentruca să-și îndeplinească cât mai repede planul. Laudă lor.

— **Achitarea abonamentului** gazetei „Clujul Ortodox“. Au achitat abonamentul de 100 Lei următorii: dr. Oct. Costea, dr. Ioan Orăștean, dr. I. Oana, Ioan Mașițiu, Ioan Pop, D-na Șipos Nastasia, Vasile Vlaicu, Ioan Căprariu.

Redactor responsabil: Prot. Nicolae Vasiu.